

Fortumin vuosikertomus 2014

Fortum on vahvasti kestävään kehitykseen sitoutunut energiayhtiö. Pyrimme vastaamaan asiakkaidemme tarpeisiin tuottamalla, myymällä ja jakelemalla vähäpäästöistä sähköä ja lämpöä sekä tarjoamalla energia-alan asiantuntijapalveluja.

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Sähköverkkoliiketoiminnan strategista arviointia vietiin eteenpäin. Vuotta leimasivat myös uusien voimalaitosten vihkiäiset.

Tunnuslukuja

milj. euroa	2014	2013 ¹⁾	2012 ²⁾	Muutos 14/13
Liikevaihto	4 751	5 309	6 159	-11 %
Liikevoitto	3 428	1 508	1 874	127 %
Liikevoitto, % liikevaihdosta	72,2	28,4	30,4	154 %
Vertailukelpoinen liikevoitto	1 351	1 403	1 752	-4 %
Tulos ennen veroja	3 360	1 398	1 586	140 %
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	3 154	1 204	1 416	162 %
Tulos/osake, euroa	3,55	1,36	1,59	161 %
Liiketoiminnan rahavirta	1 762	1 548	1 382	14 %
Oma pääoma/osake, euroa	12,23	11,28	11,30	8 %
Sijoitettu pääoma	17 918	19 183	19 420	-7 %
Korollinen nettovelka	4 217	7 793	7 814	-46 %
Korollinen nettovelka ilman Värmen rahoitusta	3 664	6 658	N/A	-45 %
Omavaraisuusaste, %	51	43	43	19 %
Osakkeiden määrä keskimäärin, tuhatta	888 367	888 367	888 367	0 %

1) Tilinpäätöksessä esitettävät vertailuvuoden 2013 tiedot on muutettu johtuen Fortum Värmen kirjauskäytännön muutoksesta. Lisätietoja liitetiedosta 1.6.1.

2) Tilikauden 2012 luvuissa ei ole huomioitu muutoksia koskien IFRS 10 ja IFRS 11 käyttöönottoon.

Konsernin taloudelliset tavoitteet

	Tavoite	2014	2013 ¹⁾	2012 ²⁾	Muutos 14/13
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12	19,5	9,0	10,2	117 %
Oman pääoman tuotto, %	14	30,0	12,0	14,6	150 %
Pääomarakenne:					
Vertailukelpoinen nettovelka/Käyttökate (EBITDA)	Noin 3	2,3	3,9	3,2	-41 %
Vertailukelpoinen nettovelka/Käyttökate (EBITDA) ilman Värmen rahoitusta	Noin 3	2,0	3,4	N/A	-41 %
Nettovelka/Käyttökate (EBITDA)		1,1	3,7	3,1	-70 %

1) Tilinpäätöksessä esitettävät vertailuvuoden 2013 tiedot on muutettu johtuen Fortum Värmen kirjauskäytännön muutoksesta. Lisätietoja liitetiedosta 1.6.1.

2) Tilikauden 2012 luvuissa ei ole huomioitu muutoksia koskien IFRS 10 ja IFRS 11 käyttöönottoon.

Vuosi 2014 oli haasteellinen Fortumille. Sähkön hintojen ja maailmantalouden kehitys sekä ruflan heikkeneminen olivat ilmeisiä pettymyksiä. Myöskään hyödykkeiden hintojen romahdus vuoden viimeisellä neljänneksellä ei ollut ennakoitavissa. Sähkön hinta laski vuoden aikana hyödykkeiden hintoja vähemmän pääosin CO₂-päästöoikeuksien positiivisen hinnankehityksen takia.

Fortum jatkoi sisäistä muutosta tehokkuuden ja joustavuuden lisäämiseksi. Vahvan tuloksemme taustalla olivat erityisesti tehostamisohjelma ja suunnitelmien mukaisesti toteutetut liiketoimintojen myynnit, jotka molemmat veimme läpi menestyksekkäästi. Fortumin vuoden 2014 tulos oli hyvä markkinatilanteessa, jota heikensivät mm. matalat sähköhinnat, hyvin heikko rupla ja lämmin sää. Pohjoismaissa sähkön kysyntä heikkeni vain hieman, ja Venäjällä kysyntä säilyi vuoden 2013 tasolla. Vuonna 2014 Fortumin vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 351 miljoonaa euroa ja kassavirta oli vahva, 1 762 miljoonaa euroa.

Venäjällä saimme valmiiksi Njaganin kolmannen yksikön. Suurin osa Venäjän investointiohjelmastamme on nyt valmis. Russia-segmentin liikevoittotavoitetaso (EBIT), 18,2 miljardia Venäjän ruplaa, on määrä saavuttaa vuoden 2015 aikana. Euromääräinen tulostaso vaihtelee pääosin valuuttakurssivaihtelun vuoksi.

Maaliskuussa 2014 laajensimme johtoryhmäämme. Sähkösiirtoliiketoiminnan myyntihanke laittaa yrityksen strategisesti uuteen asemaan, lisäksi meillä on edelleen meneillään merkittäviä liiketoiminnan myyntejä ja investointiohjelmaa ja uudelleenjärjestelme sekä valmistaudumme Eurooppaan muuttuvia energia markkinoita varten saavuttaaksemme kasvua. Tässä tilanteessa tarvitsemme johtoryhmään strategiaan, yritysmyynteihin ja -hankintoihin sekä yhteiskuntasuhteisiin liittyvää osaamista. Vaikka vuosien 2013-2014 tehostamisohjelman saatiin menestyksellisesti päätökseen, uskomme, että meillä on edelleen sisäistä kehityspotentiaalia.

Uudistettu johtoryhmä mahdollistaa toimintamme jatkoparantamisen ja -tehostamisen, synergioiden entistä paremman hyödyntämisen eri liiketoimintojen ja tukifunktioiden välillä sekä investointisuunnitelmien perusteellisen arvioinnin niin, että saamme niistä strategiamme mukaisesti parhaan tuoton.

Tulevaan kasvuun liittyvät suunnitelmamme

alkavat muotoutua. Vuonna 2014 myimme Suomen ja Norjan sähkösiirtoliiketoimintomme, ja parhaillaan arvioimme ja valmistelemme Ruotsin sähkösiirtoliiketoimintamme myyntiä. Lisäksi kerroimme aikeestamme lisätä vesivoiman tuotantokapasiteettiamme 60 %:lla venäläisen TGC-1:n (Territorial Generating Company) rakennejärjestelyllä. Mikäli Fortum saa yli 75 % omistusosuuden TGC-1:n vesivoimatutannosta, olemme valmiita osallistumaan enintään 15 % vähemmistöosuudella Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen, samoilla ehdoilla kuin muutkin suomalaiset hankkeessa tällä hetkellä mukana olevat yritykset.

Vesivoimatutannon osuuden kasvattaminen on missiömme ja strategiamme mukaista. Toimintamme tarkoitus on tuottaa energiaa, joka edesauttaa nykyisten ja tulevien sukupolvien elämää. Haluamme toimia vastuullisesti niin lähitulevaisuudessa kuin pitkällä aikavälillä. Vastuullisten ratkaisujen ja toiminnan kautta tuotamme merkittävää lisäarvoa osakkeenomistajillemme. Samalla meille syntyy ainutlaatuinen mahdollisuus parantaa kilpailukykyämme. Kestävän kehityksen mukainen toiminta vahvistaa taloudellista tuloksentelekykyämme ja luo vakaan perustan kasvattaa omistaja-arvoa.

Fortumin strategia perustuu hiilidioksidivapaaseen tuotantoon; vesi- ja ydinvoima sekä yhdistetty sähkön ja lämmöntuotanto ovat ydinosaamistamme. Kasvaaksemme näillä alueilla pyrimme luomaan lisäarvoa rakennejärjestelyin ja yrityshankinnoin.

Hiilidioksidivapaan tuotannon ohella kuluttajaliiketoimintamme on meille tärkeää, ja olemme sitoutuneet sen kasvattamiseen.

Pohjoismaisen ydinliiketoimintamme edelleen vahvistaminen edellyttää Euroopan-laajuisia yhteismarkkinoita niin vesi- ja ydinvoimassa kuin yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa. Kasvu ja vakaa tuloksentele Venäjällä on meille yhtä tärkeää.

Tavoitteenamme on myös rakentaa pohjaa tulevaisuuden kasvulle. Esimerkiksi aurinkoteknologia on mielenkiintoinen ja CO₂-vapaana vastuullinen tuotantomuoto. Tällä hetkellä tutkimme ja kehitämme aurinkoteknologiaan liittyvää osaamistamme Intiassa. Lisäksi tutkimme ja kehitämme esimerkiksi pyrolyysimenetelmää Suomessa.

Vaikka sähkön tukkuhinnat ovat jatkaneet laskua, erilaiset verot, maksut ja tuet kasvattavat loppuasiakkaan energialaskua.

Onkin ensiarvoisen tärkeää saada aikaan ennustettavasti toimivat energiamarkkinat, jotka perustuvat kuluttajien osallistumiseen, kaikkien eri energialähteiden arvokomponenttien hyödyntämiseen ja eri energian tuottajien mukanaoloon. Järjestelmän on oltava markkinalähtöinen, kaupallinen ja ennustettava. Sen tulisi myös kattaa mahdollisimman laaja yhtenäinen maantieteellinen alue, jossa on riittävästi siirtokapasiteettia ja jonka kantaverkkoyhtiöt, sähkönsiirrosta vastaavat verkkoyhtiöt ja sähköpörssit toimivat hyvässä yhteistyössä. Kun vielä ympäristövaikutukset hinnoitellaan CO₂-päästöjen pohjalta oikein, muodostuu kilpailukykyinen, ympäristövaatimukset huomioon ottava ja toimitusvarma energiamarkkina.

Euroopan energiamarkkinoiden keskeiset kriteerit ja muuttujat ovat monitahoisia. Yksittäisten teknologioiden tai innovaatioiden edistämisen sijaan on tärkeää aikaansaada hyvin toimivat ja kilpailukykyiset markkinat, jotka antavat energian tuottajille ja kuluttajille mahdollisuuden hyödyntää kilpailevia energiaratkaisuja.

Energiamarkkinoilla kysynnän ja tarjonnan tasapaino on kriittistä. Onkin tärkeää ymmärtää, että sähkөөn liittyy erilaisia arvoja, kuten energiasäilytys, tuotantokapasiteetti ja eri tuotantomuotojen suhde kulutushuippuihin. Tuotannon ja kysynnän tasapaino edellyttää luonnollisesti joustavuutta, mihin vesivoima sopii erittäin hyvin. Juuri tästä syystä vesivoiman tuotanto on Fortumille erittäin houkuttelevaa.

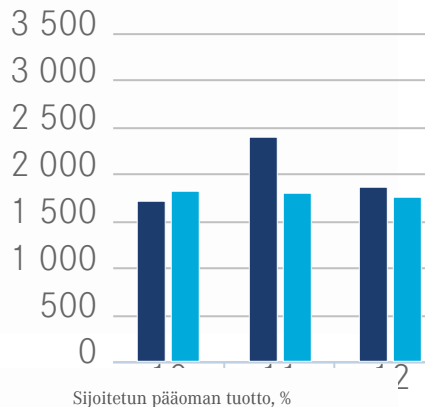
Euroopan Unionissa on käynnissä lukuisia tärkeitä kehityshankkeita. Parhaillaan valmistellaan markkinoiden vakausjärjestelmää (EU MSR), mutta sen käyttöönotto vie vielä aikansa. Myös kapasiteettimekanismista keskustellaan; jos ja kun mekanismi otetaan käyttöön, sitä ei pidä sitoa yhteen teknologiaan, mekanismia tulee voida käyttää yli rajojen ja sen tulee kattaa sekä vanha että uusi tuotantokapasiteetti. Lisäksi CO₂-päästöjen vähennystavoitteeksi vuodelle 2030 hyväksyttiin 40 %. Näissä hankkeissa Fortum toimii aktiivisesti keskeisten päättäjien kanssa Euroopassa ja Brysselissä.

Ilmastonmuutos on energiamarkkinoiden kehityksen ja toimintamallin ohella tärkeä kysymys. Valitettavasti maapallon arvioidaan lämpenevän yli kahdella celsiusasteella. Joidenkin ennusteiden mukaan lämpeneminen voi olla jopa lähemmäs kolme-neljä astetta. Tilanne on erittäin vakava, ja se muuttuu kymmenessä vuodessa vielä vakavammaksi. Meille Fortumissa

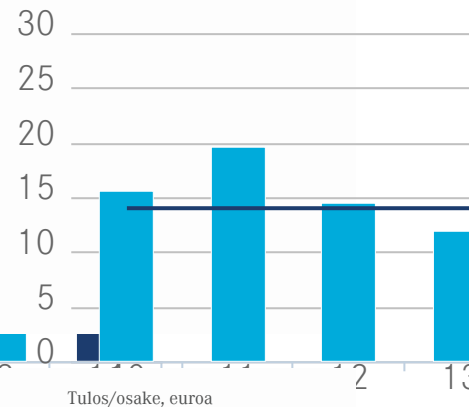
ympäristöasiat ja kestävä kehityksen asiat ovat olleet erittäin tärkeitä jo useiden vuosien ajan. Jatkossa annamme näille asioille yhä enemmän painoarvoa päivittäisessä työssämme.

Fortumilla on jo nyt hyvin vahva kilpailuasema - mitataan asemaa sitten CO₂-vapaan tuotannon määrällä, osaamisella, tuotannon rakenteella, kapasiteetin joustavuudella, kustannusrakenteella, kestäväällä kehityksellä tai työturvallisuudella. Tulevien rakennejärjestelyjen kautta Fortumista tulee yhä kilpailukykyisempi. Meillä on selkeä näkemys siitä, kuinka kehitämme yhtiötä sekä lähitulevaisuudessa että pidemmällä aikajänteellä saavuttaaksemme lisäarvoa, parantaaksemme osakekohtaista tulosta ja samalla luodaksemme hyvän pohjan vakaalle, kestäväälle ja ajanmyötä kasvavalle osingolle.

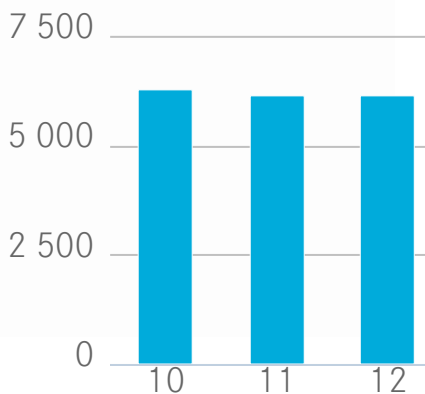
Liikevoitto ja vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa

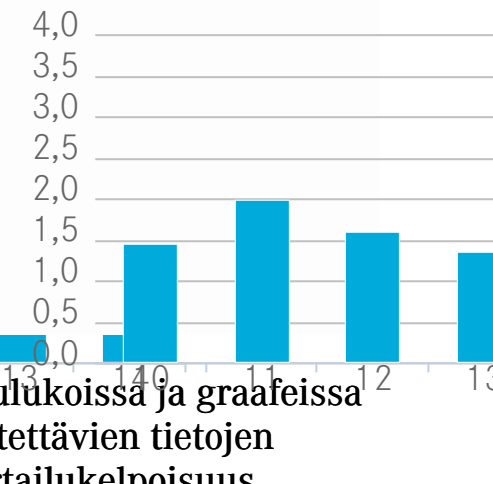
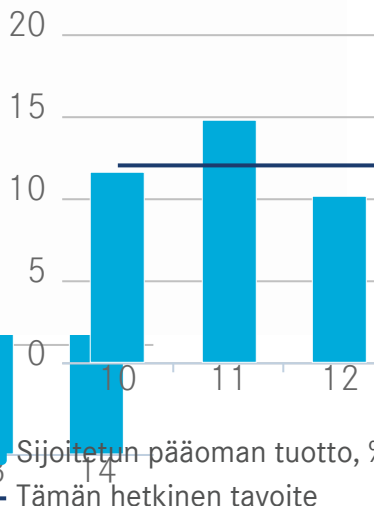
Oman pääoman tuotto, %

Liikevaihto, milj. euroa

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Taulukoissa ja graafeissa esitettävien tietojen vertailukelpoisuus

Taulukoiden ja graafien tiedoissa vuoden 2012 tai vanhempien vuosien osalta ei ole huomioitu muutoksia koskien IFRS 10 ja IFRS 11 käyttöönottoon. Standardien käyttöönotto Fortum-konsernissa vaikuttaa AB Fortum Värme samägt med Stockholms stadin osakeomistuksen käsittelyyn konsernitilinpäätöksessä. Katso [liitetieto 1.6.1](#) Vuoden 2014 alussa käyttöönotetut uudet IFRS standardit.